

a Danish-American Weekly, owned by "The United Danish Evangelical-Lutheran Church in America", published by Danish Lutheran Publ. House, Blair, Nebr.

Danskeren

et dansk-amerikansk Ugeblad, der ejes af „Den forenede danske evangelisk-lutherske Kirke i Amerika” og udgives af Danish Lutheran Publ. House, Blair, Nebr.

Nr. 41.

Blair, Nebr., Onsdag den 9. Oktober 1918.

27. Arg.

Published and distributed under permit (No. 436) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Blair, Nebraska. By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster-General.

HVER MAND MED I KAMPEN! KØB LIBERTY BONDS!

Ugens Krigsnytt.

De Allierede gør stadig Fremgang.

Vigtige Punkter indtages. Hindenburglinien væsentlig knust.

Tyskerne beder om Baabestilstand for at underhandle om Fred.

Støre Begivenheder har der været berettet om i den sidste Uge: Støre Børs Indtagelse (St. Quentin med 50,278 Indbyggere og Cambrai med 24,122 — i 1910), allieret Fremgang langs hele Fronten, saa Hindenburglinien synes væsentlig ødelagt, og den tyske Hærs Modstandskraft er for en stor Del brudt. Men det betydningsfulde, der har været meldt om, er maatte Virkningen af Bulgariens Kapitulering paa Centralmagterne. Med denne er jo Centralmagternes makedoniske Front knust. Den væsentligste Afgørelse deraf synes at være, at Tyskland nu ganske direkte gennem sin nye Kansler, PrinsMarimilian, og med sine Allieredes Samtykke søger Fred og beder om Baabestilstand. Men da dette skrives, Mandag Aften, ved man ikke, hvor stor Alvor og Ulykke der er i Forsøget. Amerika gaar næppe ind paa — at de allierede lige saa lidt — at forhandle med Tyskland om Fred, saa længe dets Hære staa paa fremmed Grund og med Waaben i Haand. Tysklands nye Hensigt om Fred anses almindelig som et sidste Forsøg paa at slippe nogenlunde skadeløs ud af den pinlige Krise, maatte og lode som en Ulykke til at tage sig sammen til en sidste Kamp, hvis det ikke kan opnåes „arefuld Fred”. I sin Proklamation til Hær og Flaade siger Kæseren jo, at han ikke vil udrette sin Haand uden til en „honorable peace”.

Vel tilbyder den nye Kansler at forhandle om Fred paa Grundlag af de 14 Punkter, som Præsident Wilson fremholdt i sin Tale for Kongressen den 8. Jan. d. A., men Tyskerne har jo gentagende vist, at de er trofaste og ikke til at stole paa, saa længe de har Waaben i Haand, og de driver jo fremdeles deres Vandalisme.

Det er derfor rimeligt, at de Allierede og Amerika gaar paa, indtil Tyskland gaar ind paa „unconditional Surrender”. Men naar Centralmagterne ind paa det, saa følger vi os forviisende om, at United States vil handle med dem efter de Principper, Præsident Wilson har udtalt om „upartist Retfærdighed for alle, store og smaa, svage og stærke.”

Saa en kort Oversigt over Dagsmeldingerne fra Fronten.

Torsdag. Amsterdam, 2. Okt. — Det tyrkiske Kabinet har ifl. Telegram, publiceret i Røiser Gazette, besluttet „under alle Omstændigheder at fastholde Alliancen med Centralmagterne.”

London, 2. Okt. — Damaskus, Syriens Hovedstad befattede af Gen. Allenbys Tropper Tirsdag Morgen, ifl. hvad det britiske Krigskontor officielt meddelte i Dag.

Damaskus' Indbyggertal er ca. 150,000. Den er en af Muhammedanerens hellige Byer, og Araberne betragter den som en af de fire Paradisser paa Jorden.

Med Indtagelsen af Damaskus har Allenbys Styrke siden 20. Sept. avanceret 130. Mil, og i den Tid har de taget 50,000 Fanger, ødelagt mindst 3 tyske Armeer og drevet Hjenden fra Baaléttina og en stor Del af Syrien.

Over 7,000 Mand toges til Fange ved Indtagelsen af Damaskus. Fra Vestfronten meldes over Washington: Tyskernes Hold paa nordre Frankrig og Belgien er brudt. Selv de forsigtigste Jagttagere i Washington er enige om, at Hindenburg Linien er under Opløsning, og Sørofficerers hele Opmærksomhed faldes om de tyske Lederes Bestræbelser for at redde deres Armeer fra en knusende Nyslykke.

Freitag. — Fra Paris meldes under 3. Okt.: Fra 10. til 30. Sept. har de Allieredes Hære i Frankrig og Belgien taget 2,844 Officerer og 120,192 Menige til Fange, erobret 1,600 Kanoner og 6,000 Maskingeværer, efter hvad der siges i en officiel Meddelelse, der udstedtes her i Aften. — Fra 15. Juli til 30. Sept. har de Allierede taget 5,518 Officerer og 248,494 Menige til Fange og erobret 3,869 Kanoner og over 23,000 Maskingeværer og Hundreder af Minekastere, siger samme Meddelelse.

For øvrigt meldes: I den Uge, der ender i Dag har de Allierede taget 60,000 Fanger og 1,000 Kanoner paa Vestfronten. Disse Tal indbefatter ikke 7,800 Fanger, som rapporteres i Dag i den britiske og franske officielle Meddelelse.

Lens (13,862) Hjertet i det store Kulcentrum i nordre Frankrig, og Amentieres (28,635), der er omtrent lige saa betydelig som fabrikscentrum, har Tyskerne forladt. De tyske besættede Stillingen mellem Cambrai og St. Quentin er bleven knust, og Østfringlangerne i Albanien, forladt af deres tidligere Allierede, Bulgarene, er i fuld Retreat nordpaa fra Adriaterhavet til Dehrida-Søen.

Den britiske Arme i Frankrig meldes: De britiske Tropper har ødelagt en stor vital Del af Hindenburg-Linien mellem St. Quentin og Cambrai. De har indtaget mange andre Byer og Landsbyer og taget 5,000 Fanger og mange Kanoner.

Søndag. Den amerikanske Arme i Frankrig, 4. Okt. — Amerikanerne angreb Dags Morgen paa Champagne Fronten. En Melding fra den franske Arme siger, at de ved Middag havde avanceret betydeligt og indtaget Blanc Mont og Mesbah Farm.

Fra Saloniki meldes: Vi vil snart rette et Slag imod Konstantinopel, og de overvindne Tysker vil engang for alle blive kastet ind i Aften”, erklærede Gen. Franchet D'Esperey, de Allieredes Hovedkommandør paa den makedoniske Front for en Demonstration i Dag.

Fra Amsterdam meldes følgende: Østfring Ungarn har anmodet Holland om at indbyde de krigsførende til at tage Del i Fredsunderhandling, siger Berlin Tageblatts Korrespondent i Wien. — En Delegation af ungarske Statsmænd, lebet af Premier Minister, er ankommet til Wien i Forbindelse med en ny Fredsbevægelse. Til ungarske Advismænd sagde Welterle: „Saa meget kan jeg fortælle Dem — vi arbejder atter utrættelig i Fredens Interesse, og vi underhandler allerede.”

Fra Paris meldes, at Kong Ferdinand af Bulgarien har abdiceret til Gunst for Kronprins Boris, der allerede har overtaget Magten. Det siges siden, at Kong Ferdinand abdicerede i Fædrelandets Interesse.

Søndag. — Der berettes i Dag om Tysklands Fredsforslag, men den nye Kanslers Hensidelse

til Præsident Wilson er ikke officielt modtaget, saa der jo ikke kan tales om noget Svar derpaa for senere. Men den uofficielle Opinion er, at Opfordringen vil møde de, de Tyskerne og at ingen Fred er mulig for Deutonen uden gennem ubetinget Overgivelse og fuld Tilslutning til de Principper, som Præsident Wilson gentagende har fremholdt. Tyskland og Østfring kan saa Baabestilstand paa samme Betingelser, som Bulgarien fik det.

Om Kampen paa Vestfronten beretter Asf. Press bl. a.: Paa Krigsfronten tvinges Tyskerne alle Begene til at afgive Grund til de Allierede. I Belgien trænges Hjenden stadig tilbage, og i Anselven om endelig at skulle trække sig tilbage forbereder han sig stadig paa saadan Eventualitet ved at flutte sine Kanoner og paa anden Maade mindre fine Forsvarsværksværk. Franske Soldater er trængt igennem tyske Stillinger over en vid Front i Champagne.

Mandag. — Om Fredsbevægelsen endnu intet officielt. Fra Kampplinen beretter Asf. Press — under 6. Okt.: Amerikanerne har gjort Fremgang paa nogle Punkter i Dag. Der har været haardnakket Infanterikamp mellem Meuseflederen og Argonne Sloben, og længere vestpaa har der været stadig Maskingevær og Artillerikamp. General Pershing rapporterede om Aftenen den 6. Okt., at Amerikanernes Angreb Vest for Meuse-Floden forfattede i Søndags og mødte determineret Modstand af Artilleri og Maskingeværer, der var vel skjult. Stærke fjendtlige Modangreb sloges tilbage.

Fra Paris meldes, at franske Tropper er trængt igennem tyske Stillinger i Champagne over en vid Front. De Franske er sat over Aisne Kanal, og naaet til Udfancten af Aiguilcourt og nærmer sig Ammenaucourt-De-Petit 8 Mil Nord for Rheims. — Britiske Tropper har avanceret Nordøst for St. Quentin, hvor de har indtaget flere Byer. Ogsaa flere Steder har de gjort Fremgang, og de har atter taget 1000 Fanger.

Serberne er ifl. Melding fra London er en voldsom Kamp naaet og har indtaget Branje, 50 Mil Nordøst for Ufub. Serberne tog flere Hundrede Mand til Fange. Fjenden retirerede i Norden nordpaa.

Tirsdag. Over London meldes, at Feltmarskal Hindenburg har resigneret som Chef for den tyske Generalskab efter et hødt Interview med Kæseren, hvor Feltmarskallen erklærede, at et Tilbage- tog paa større Skala umulig kunde undgaaes. Dette siger en Ryhedspeche fra Amsterdam.

Angaaende Fredsbevægelsen siges i Dag, at Præsident Wilson rimeligvis vil svare paa den tyske Kanslers Opfordring, men først efter at have konfereret med de allierede Magters Regeringer.

Den kampplinen meder Asf. Press: Gen. Berthelots franske Tropper har leveret et heldigt Slag imod Tyskerne Nordvest for Rheims hvilket væsentlig øger den Fæse, der hænger over den tyske Front fra Nordøen til Schweiz Grenz.

Præsident Wilsons foreløbige Svar.

Morgenbladene i Dag bringer et foreløbigt Svar fra Præsident Wilson paa den tyske Kanslers Opfordring til ham om at saa Fredsunderhandling i Stand. Det er

Statsminister Lansing, der svarer paa Præsidentens Begne.

Først siges der, at for Præsidenten endelig kan svare paa Kanslerens Opfordring, maa han forvisse sig om den ulykkelige Mening af Kanslerens Note. Er det Meningen, at den tyske Regering gaar ind paa de 14 Punkter i Præsidentens Tale til Kongressen den 8. Januar og de Principper, han har fremholdt i senere Taler, eller foreslaar den dem blot som Grundlag for Underhandling?

Med Hensyn til Baabestilstand følger Præsidenten sig ikke fri til at foreslaa en saadan, saa længe tyske Hære staa paa deres Grund, der er involverede i Krigen. Om Opfordringen gøres i god Tro, saa maa Centralmagterne vise det ved at erklære sig villige til straks at trække deres Tropper tilbage fra besat fremmed Omraade. Endelig ønsker Præsidenten at vide, om Kansleren taler bare paa de Autoriteters Begne, der hidtil har været betroet at lede Krigen, eller paa det tyske Folks Begne.

Man ser altsaa, at Præsidentens foreløbige Svar lader Bejen aaben til Fred, men det maa hero paa Tysklands nærmere Svar, om der skal opnaas Fred.

Vort eget Land.

Den spanske Influenza raser i Mexico, Mex., og der er indtruffet tre Dødsfald. Der meldes mange nye Tilfælde hver Dag, og Hospitalet er fulde. I en Jernbanelejr blev paa en Dag ni Mand syge, og to af dem er afgaaet ved Døden.

646 Soldater landet i Ugens Løb. Washington, D. C., 4. Okt. I Løbet af den Uge, som endte med den 27. September, blev der i U. S. Landet 654 syge og faarede Soldater fra den amerikanske Ekspeditionsstyrke. Dette ophlytes af Kriegsdepartementet i Gaar.

Den spanske Søge. New York, 7. Okt. Der meddeles fra Sundhedsdepartementet om lidt Redgang i Antallet af Influenzafaldene her i Byen. Der var 1,588 Tilfælde i Dag mod 2073 i Gaar. Der var 70 Dødsfald i Dag mod 63 i Gaar. Der anmeldtes 175 nye Tilfælde af Pneumonia.

Logulykke. Cleveland, D., 3. Okt. Nær ved Bedford, D., førte et Jernbanetog ind paa en Jernbanearbejder. Over 20 af Arbejderne dræbtes og omtrent lige saa mange faaredes. 10 Ambulancévogne og mange Læger er afsendt til Ulykkesstedet.

Admiralitetslord Geddes. Washington, D. C., 7. Okt. Første Admiraltetslord Sir Eric Geddes og Medlemmerne af Admiraltetsraadet ankom i Aften til en af Danerne paa Atlanterhavskysten. Selskabet ankommer til Washington i Morgen. Det er hensigten der at konferere med den amerikanske Regering.

Rintelen i Kængjel. New York, 2. Okt. Franz von Rintelen, som for mange Maanedes siden blev kendt skuldig i Sammenhængelse med United States og i andre Forbrydelser, blev i Gaar under stærk Bevogtning sendt til det føderale Kængjel i Atlanta. Hans Strafetermin udgør tilfammen tre Aar.

Hospitalet i Des Moines, hvor omkring 200 Soldater, som er ble-

vet bragt tilbage fra Fronten i Europa, nu er ved at komme sig, er sammen med mange andre Hospitalet blevet bestemt til at være „United States General Hospital”. Dette betyder, at det skal staa direkte under Generalstaben og Generaladjutanten i Armeen.

Sveden for 1919. Washington, D. C., 2. Okt. Paa en Konference her i Aften af Senatorer og Kongresmænd fra Hovedstifterne samt Repræsentanter for „National Wheat Growers Association” besluttedes det at udnævne en Specialkomite, som skal opfordre Præsident Wilson til øjeblikkelig at fastsætte Prisen for Sveden for 1919 til \$2.50 pr. Bushel.

Special Agent Glazer og 20 specielle Deputerede af Staten Rinesofotas offentlige Sikkerhedskommission konfiskerede for \$18,000 i Whiskey i Blooming Prairie. Officererne bevogtede alle Veje, der førte fra Watonnia til Iowa-Grænsen. To Bogne paa Austin Vejen, der skyndte sig til Iowa, nedgjede at standse. Under den Jagt, som paafulgte, blev en Del Skud affyret paa Flygtningerne, for de overgav sig.

Ulykke i en Svæflesj. An Arbor, Mich., 7. Okt. I Gaar faldt Gulvbet i en af de i Svæflesjeren varelende Barakker ned med den Følge, at der i Dag befunder sig 41 faarede Soldater, der er Medlemmer af de i Lejren varelende Mechanikere, i Hospitalet. Nogle af Mændene er i en uderst alvorlig Forfatning. Gulvet faldt sammen, just som Alarmtrommen lød, og Mændene marcherede ud af Barakken.

Willa ude igen. Juarez, Mexico, 5. Okt. Her er kommet Befragtelser paa Nyttet om, at Willa angreb Santa Rosalia i Chihuahua 100 Mil Syd for Byen Chihuahua Onsdag Morgen. Han lod, som om han var paa March i Retning af Djinaga ned langs Floden Conchos. General Murguía satte efter ham, og Onsdag angreb Willa Byen og dræbte næsten hele Garnisonen og flere civile Personer, hvorpaa han trak sig tilbage.

Den spanske Influenza udbreder sig over hele Landet og fræver sine Ofre. Washington, D. C., 4. Okt. Det fremgik i Gaar af de Rapport, som kom ind, at den spanske Influenza udbredte sig over hele Landet, og i Lejrene med et tilfældigt Antal Dødsfald. De nye Tilfælde i Lejrene udgjorde 12,004, hvilket var mindre end Dagen før, men der blev rapporteret 930 nye Tilfælde af Lungebetændelse mod 876 Dagen før og 331 Dødsfald mod 271 Onsdag. Det samlede Antal Tilfælde af spansk Influenza i de forskellige Lejre, siden Epidemien udbrød den 13. September, udgjorde i Gaar 113,737. Der havde været 8,575 Tilfælde af Lungebetændelse med 2479 Dødsfald.

Jorden rundt.

Flyver over Alperne. Turin, 4. Okt. Gabrielle D'Annunzio er fljaget tilbage over Alperne efter et Besøg ved Fronten i Frankrig. Det tog ham tre Timer og ti Minutter at tilbagelægge Afstanden.

Tydf Politichef dræbt. Amsterdam, 7. Okt. Dr. Schultze, der var Chef for det tyske politiske politi

i Warschau, er blevet myrdet. Dette fremgaar af en Ryhedsartikel i Berliner Tageblatt i Gaar.

Den tyske Regering gaar af. Amsterdam, 2. Okt. Sele den tyske Regering har indleveret til Kæseren sin Aflykkesansøgning, og de preussiske Ministre tænker paa at gøre det samme, siger Berliner Tageblatt, som er modtaget her.

Chile vil erklære Krig. Santiago, Chile, 5. Oktober. Den chilenske Regering ventter for Øjeblikket blot paa Underretning fra Flaadens Oberkommando for at overlevere den tyske Minister hans Pas. Skridtet kan, hedder det i udelunderrettede Kredse her, ventes inden fem Dage.

Panik paa Berlinerbørsen. Genf, 7. Oktober. Der raser paa Berlinerbørsen en Panik uden Sidefælde i Berlins Historie. Dette fremgaar af en Artikel i det tyske Blad Neuzeit Nachrichten for i Gaar. Jorden i almindelige Aktier var der ogsaa stærkt Fald i Eksspektiver og Aktier i Ammunition og andre Krigsforetagender.

Prins Alexander bliver General. Corfu, 7. Okt. Prins Alexander af Serbien er af Kong Peter forfremmet til General. Dette er sket i Anerkendelse af hans Fortjenester og Sejre i Kamp under den makedoniske Offensiv. Den serbiske Regering ønskede at foretage denne Forfremmelse sidst i Juni, men Prins Alexander anmodede om, at de vilde udsætte dermed, til Sejren var vundet.

Kolera i Europa. Sygdommen er udbrudt i Tysklands og Østfrings Hovedstæder. Amsterdam, 3. Okt. Den Dag, Koleraen brød ud i Berlin, var der 17 Tilfælde af Sygdommen med 16 Dødsfald. Madrid, 3. Okt. Der er opdaget flere Tilfælde af asiatisk Kolera i Wien, og der er indtruffet flere Dødsfald af Sygdommen, siger en officiel Meddelelse fra den østfringske Hovedstad.

Vaneulykke i Sverige. London, 2. Okt. Ifølge et Telegram fra København, modtaget her i Dag, er man bange for, at 350 Vaneulykter er blevet dræbt i en Jernbaneulykke ved Malmö i Sverige. 50 Byer, som var paa Vej tilbage til Stockholm efter et Ophold paa Landet, er blandt de dræbte. Jernbane-linien var blevet revet bort af Vandet efter et Regnvejr, som varede i flere Dage, og Toget med omkring 1000 Passagerer i 24 Bogne gik ned i Gabet. Flere af Bognene blev knust og sat i Brand.

Spitsbergen-Minerne. England har taget de rigge tyske Jern- og Kulminer i Besiddelse. London, 2. Okt. „Ekspress” meddelede, at en britisk Ekspedition har beslaglagt de tyske Miner paa Spitsbergen, tillige med den store Radiostation. Bladet antyder, at Arbejdet med at udmatte de uhyre rige Jern- og Kulforraad paagaar.

Ekspeditionen afsjede for nogle Maanedes siden under Beskyttelse af en britisk Eskadre under Kommando af Sydpolsforskeren, Sir Ernest Shackleton, som imidlertid senere maatte vende hjem for at gøre anden Tjeneste.